

► Verslag

29 november 2017

**Begeleidingscommissie -
Vergadering van 29 november 2017**

Aanwezige leden:

- Kabinet JAMBON
- AD Civiele Veiligheid
- AD Civiele Veiligheid
- AD Civiele Veiligheid
- federale dienst van de Gouverneur van Limburg
- federale dienst van de Gouverneur van Henegouwen
- Union des Villes et des Communes Wallonnes (UVCW)
- Brandweervereniging Vlaanderen (BVV)
- Fédération royale des corps de sapeurs-pompiers de Belgique (FRCSPB)
- Vereniging Vlaamse Brandweervrijwilligers (VVB)
- Association des pompiers volontaires francophones et germanophones de Belgique (APVFGB)
- Vlaams gewest
- Brussels Hoofdstedelijk gewest

1. Goedkeuring van het verslag van de vergadering van 4 oktober 2017

De ADCV vraagt om de laatste alinea van punt 5 van het verslag aan te passen: de zin *“Dit is niet zo volgens de voorzitter.”* wordt vervangen als volgt: *“In het ontwerp van koninklijk besluit dat de aanwerving van vrijwilligers van de civiele bescherming door de hulpverleningszones mogelijk maakt in het kader van de hervorming van de civiele bescherming, worden de vrijwilligers van de civiele bescherming vrijgesteld van het FGA.”* Het verslag van de vergadering van 04/10/2017, inclusief deze opmerking, wordt goedgekeurd.

2. Opvolging van de besprekingen van de commissie**2.1. Werkgroep SAH**

De bedoeling van de werkgroep is om de lijst die door het HC 112 wordt gebruikt en de lijst bij het KB van 10 november 2012 tot vaststelling van de minimale voorwaarden van de snelste adequate hulp en van de adequate middelen, te laten overeenstemmen. Voor wat betreft de gezamenlijke interventies van de hulpdiensten en de politie, zal de werkgroep zorgen voor overeenstemming tussen deze lijst en de lijst die de politie (101) gebruikt zodat het hele land dezelfde lijst gebruikt.

- a. Punten waarover al een akkoord bestaat binnen de werkgroep :

[Tapez ici]

- Prioriteitscode per interventie op de lijst:
prio 1 (blauw licht + sirene + *rood licht negeren*) = levensbedreigende situatie, bv. woningbrand
prio 2 (blauw licht + sirene + *marge*) = dringende interventies, bv. boom over de baan
prio 3 (geen blauw licht, geen sirene) = niet-dringende interventies, bv. wespverdelging.
- Uitruk SAH met 6 personen: inwerkingtreding op 1 januari 2018
Dit is een principe van de brandweershervorming, ingegeven door de bescherming van het personeel. De zone moet zich organiseren zodat deze uitruk mogelijk wordt. Slechts uitzonderlijk, in geval van overmacht, kan de eerste uitruk gebeuren met 4 personen wanneer er gelijktijdig een andere autopomp met 4 personen vertrekt vanuit een andere post. De zone moet dus door haar interne organisatie zorgen dat in elke post 6 personeelsleden beschikbaar zijn om uit te rukken.

De vertegenwoordiger van de FRCSPB stelt de vraag of de autopomp toch kan uitrijden wanneer bij het uitrijden blijkt dat er geen 6 personeelsleden aanwezig zijn. De voorzitter antwoordt dat de zone zich moet organiseren om 6 personeelsleden ter beschikking te hebben. Wanneer door overmacht blijkt dat een persoon ontbreekt, is dat geen probleem. Maar hij benadrukt dat het om een uitzonderlijke situatie moet gaan, veroorzaakt door overmacht en dat dit geen structurele werkwijze kan zijn.

De vertegenwoordiger van de FRCSPB stelt de vraag of de zone vrijwilligers kan verplichten om zich ter beschikking te houden, gelet op de verplichting om met 6 personen uit te rukken. De voorzitter antwoordt dat dit in geen geval mogelijk is. Als de zone bij de organisatie van haar dienst rekening houdt met de mogelijkheden van haar vrijwillig personeel (mensen die overdag/'s nachts/ in ploegen werken, ...) moet zij de voorwaarden van de SAH kunnen toepassen. Het bureau voor de vrijwilligers zal hierbij zeker kunnen helpen.

De vertegenwoordiger van de APVFGB stelt de vraag of bij gebrek aan een onderofficier van de eigen zone, de uitruk kan gebeuren met een onderofficier van een andere zone. De voorzitter antwoordt dat dit niet kan. Het is aan elke zone om zich zo te organiseren dat zij aan de verplichting kan voldoen.

De vertegenwoordigster van de ADCV antwoordt dat de zone desnoods een waarnemend sergeant kan aanstellen, overeenkomstig de bepalingen van het administratief statuut over de tijdelijke uitoefening van een hogere functie (artikelen 137 en volgende van het KB van 19 april 2014).

De voorzitter herinnert de Begeleidingscommissie eraan dat deze regel al gekend is sinds 2007 en dat de zones PZO-subsidies en dotaties ontvingen om zich te organiseren tegen 2018. Als een zone op dit moment niet aan de voorwaarden kan voldoen, zal een uitstel van een jaar daar niets aan veranderen. De SAH is de basis van de brandweershervorming. Daaraan raken, doet de volledige hervorming vervallen. Met het reparatieKB zal binnenkort de aanwerving in de graad van sergeant mogelijk zijn, naast de al bestaande mogelijkheden van professionalisering en mobiliteit. Er bestaan dus voldoende mogelijkheden om onderofficieren te vinden.

- De lijst bij het KB minimale middelen SAH werd versoepeld zodat voor bepaalde interventies niet langer een officier noodzakelijk is.

[Tapez ici]

De vertegenwoordiger van de FRCSPB zegt dat het HC 112 van Luik hem heeft meegedeeld dat zij een door de federaties gevalideerde lijst hebben ontvangen. Hij wil benadrukken dat de Franstalige federatie tot nu toe de lijst met interventies nog niet heeft gevalideerd.

De voorzitter antwoordt dat er binnen de werkgroep een akkoord moet zijn over het voorstel en dat de tekst pas nadien wordt voorgelegd aan de Begeleidingscommissie waarin de federaties zetelen. De vertegenwoordiger van de Franstalige gouverneurs benadrukt dat de Begeleidingscommissie een algemeen platform is, dat de tekst niet vooraf aan de federaties moet worden voorgelegd. Het doel van een werkgroep is net om tot een interactie tussen verschillende partners te komen.

De vertegenwoordiger van de BVV vraagt de nodige tijd om het voorstel te bestuderen en zou graag een antwoordtermijn van 2 à 3 maanden krijgen.

De voorzitter antwoordt dat de vertegenwoordigers van de federaties al in de werkgroep SAH zetelen en dat hij verwacht dat zij feedback geven aan de federatie van de werkzaamheden. De federaties kunnen via hun vertegenwoordigers hun opmerkingen bezorgen aan de werkgroep. Hij belooft de federaties de nodige tijd te geven om hun advies uit te brengen.

b. Nog te behandelen punten :

- Lijst van incidenten maken waarvan het Crisiscentrum van bij de start van de interventie moet op de hoogte gebracht worden, zodat in geval van een eventuele federale fase de reactietijd van het Crisiscentrum zo kort mogelijk is.

- Lijst PBM's koppelen aan lijst minimale middelen.

Nadien moeten alle lijsten vorm gegeven worden in de werkgroep.

Dit is een werk van lange duur. Het grote voordeel zal zijn dat over heel België dezelfde benamingen zullen worden gebruikt, wat de opmaak van statistieken vergemakkelijkt. Nu worden immers nog verschillende benamingen gebruikt, afhankelijk van de lijst, zie bv. de omschrijving van 'stormschade'.

Eens de werkgroep klaar is, zal de tekst ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Begeleidingscommissie.

2.2. Instructeurs

De voorzitter verdaagt dit punt naar de volgende vergadering aangezien er een verschil bestaat tussen het statuut van de brandweer en het statuut van de civiele bescherming op het vlak van de lesgevers. In het eerste geval kan een lesgever niet in zijn hoedanigheid van brandweerman lesgeven aan de brandweerschool, maar moet hij op dat moment een contract hebben met de school. Het ontwerp van statuut voor de civiele bescherming voorziet echter dat de opleidingen ofwel door de brandweerschool ofwel intern worden georganiseerd. De Begeleidingscommissie gaat akkoord om te wachten tot er duidelijkheid is over dit punt.

2.3. Arbeidstijd – referentieperiode van 4 maanden

De federaties wordt gevraagd wat hun standpunt is over de uitbreiding van de referentieperiode naar 12 maanden.

De vertegenwoordiger van BVV laat weten dat de Vlaamse zonecommandanten een beslissing zullen nemen op 5 december en dat hij nadien hun standpunt zal meedelen.

De vertegenwoordiger van de FRCSPB heeft geen opmerkingen gehoord. Hij veronderstelt a priori dat de zones de referentieperiode van 4 maanden willen behouden.

3. Fysieke paraatheid (fiche 1 – VVB)

De vertegenwoordiger van VVB stelt voor, om via een wetswijziging, de kandidaten die slagen in al hun modules van deel 1 van de opleiding B01 of OFF2 met uitzondering van de module fysieke paraatheid en geen ondersteuning krijgen van hun zone om zich voor te bereiden op de test, toch een 3 of 4 de keer te laten deelnemen aan het examen van module 5 van de opleiding B01 of module 7 van de opleiding OFF2.

De voorzitter herhaalt de oorsprong van dit probleem : de fysieke proeven van het FGA werden versoepeld om de aanwerving, vooral van vrijwillige brandweermannen, gemakkelijker te maken. De fysieke eisen voor een brandweerman werden echter niet versoepeld aangezien een stagiair-brandweerman hieraan moet voldoen bij het einde van zijn opleiding. De bedoeling bij de herziening van de testen van het FGA was dat de stagiair-brandweerman door zijn zone zou begeleid en voorbereid worden op de module fysieke paraatheid.

De vertegenwoordiger van BVV vraagt om hierover na te denken en dit punt uit te stellen naar een volgende vergadering.

De voorzitter vraagt zich af of extra kansen de oorzaak van het probleem zal oplossen. Het probleem ligt bij het gebrek aan begeleiding door de zones. Hoe kunnen zones overtuigd worden van het belang van begeleiding van de vrijwilligers bij de lichamelijke proeven? Hij vraagt aan de vertegenwoordigers van de BVV en de FRCSPB om dit voor te leggen aan hun leden en op een volgende vergadering hierover feedback te geven.

4. Belastingvrijstelling (fiche 2 – VVB)

Na de bekendmaking van het zomerakkoord van de regering, wordt de VVB bestookt met opmerkingen inzake de mogelijkheid om € 500 onbelast bij te verdienen voor bepaalde activiteiten. VVB stelt voor dat er voor de brandweervrijwilligers een systeem van vrije keuze wordt ontworpen, waarbij elke vrijwilliger voor 1 januari voor het komende jaar moet meedelen of men kiest voor de huidige belastingvrijstelling (2016 : €4.350) of de nieuwe belastingvrijstelling van maximaal €6000.

De medewerkster van de ADCV legt uit dat de maatregel uit het Zomerakkoord als volgt wordt geformuleerd: 'Inkomens die voortkomen uit *vrijetijdswork*, specifieke functies in de non-profitsector en diensten van particulieren aan particulieren, zullen vanaf 1 januari 2018 voor maximum €500 per maand vrijgesteld zijn van RSZ-bijdragen en belastingen.'

De Regering biedt mensen op deze manier de mogelijkheid om binnen een specifiek domein bij te verdienen. Er zijn echter twee belangrijke beperkingen aan de regeling:

[Tapez ici]

- Niet iedereen zal van de regeling kunnen genieten: enkel gepensioneerden of werknemers/zelfstandigen met een hoofdactiviteit van minstens 4/5 kunnen vrijetijdswerker worden;
- Enkel de activiteiten die opgenomen zijn in de lijst in bijlage bij dit verslag komen in aanmerking. Het gaat om activiteiten die worden uitgevoerd voor een vereniging in de sociale, culturele of sportsector enerzijds en occasionele dienstverlening aan particulieren anderzijds.

Gelet op de bedoeling van deze regeling, namelijk het wegwerken van de grijze zone tussen betaalde arbeid en vrijwilligerswerk, lijkt het duidelijk dat de activiteiten van een vrijwillig brandweerman niet in aanmerking komen om als vrijetijdswerk beschouwd te worden. Een vrijwillige brandweerman bevindt zich immers niet in een grijze zone aangezien zijn statuut al wordt geregeld. Bovendien blijkt uit de aard van de activiteiten die zijn opgenomen in de (limitatieve) lijst, dat het toepassingsgebied van de regeling strikt moet geïnterpreteerd worden. Ten slotte zijn zowel het statuut van de vrijetijdswerker als het statuut van de vrijwillig brandweerman, volwaardige statuten. Het is niet mogelijk om een aspect uit het ene statuut te kiezen en de rest uit een ander.

Stel dat een hypothetische keuze tussen beide statuten toch mogelijk zou zijn, moet met veel meer rekening worden gehouden dan enkel met het fiscaal vrijgesteld bedrag. Een vrijetijdswerker bouwt bv. geen rechten in de sociale zekerheid op en geniet niet van de verzekering uit artikel 298 van het KB administratief statuut.

Een mogelijkheid om het verschil in belastingvrijstelling weg te werken, is om het Wetboek Inkomstenbelastingen te wijzigen en de vrijstelling voor de brandweervrijwilligers te verhogen tot 6000€. Dit behoort tot de bevoegdheid van de Minister van financiën.

De voorzitter vraagt aan de Begeleidingscommissie of de Minister de vraag moet stellen aan de Minister van financiën om de vrijstelling te verhogen.

De vertegenwoordiger van de BVV vraagt dat eerst goed wordt onderzocht wat de verschillen zijn tussen het statuut uit het Zomerakkoord en dat van de vrijwillige brandweerman, zodat duidelijk wordt welke impact de vraag tot gelijkstelling van de vrijstelling precies heeft. Tegelijk vraagt hij om te onderzoeken of een gelijkaardige vrijstelling kan voorzien worden voor de beroepspersoneelsleden die prestaties in opt-out leveren.

5. De toekomst van de civiele bescherming

De voorzitter geeft toelichting bij het ontwerp van KB dat de overdracht regelt van het personeel van de civiele bescherming. Een overdracht naar de hulpverleningszones zal hierdoor mogelijk worden. De zone zal zelfs een specifieke procedure kunnen organiseren, enkel bedoeld voor het personeel van de civiele bescherming, ongeacht of er binnen de zone bestaande werfreserves zijn. Voor de specifieke aanwervingsprocedure is geen anciënniteitsvoorwaarde vereist. De vertegenwoordiger van de BVV vraagt of de zone verplicht is om de personeelsleden aan te werven in de graad van brandweerman en of er ook andere graden mogelijk zijn.

De medewerkster van de ADCV antwoordt dat de zone beslist voor welke graad zij een plaats vacant verklaart (brandweerman of ambulancier) maar dat de kandidaten uiteraard aan de aanwervingsvoorwaarden moeten voldoen. De aanwervingsprocedure is dezelfde als voor een brandweerman, alleen is het personeelslid van de civiele bescherming vrijgesteld van het FGA.

Wanneer een zone personeel van de civiele bescherming wil aanwerven, zal dat personeel gedurende 1 jaar (verplicht) gedetacheerd worden naar de zone voor een stage. Tijdens deze stage blijft het personeel onderworpen aan het statuut van de civiele bescherming en wordt

[Tapez ici]

het ook volgens dit statuut betaald (door de FOD). Na de stage van 1 jaar kan de zone beslissen om:

1. ofwel het personeelslid aan te werven als brandweerman of ambulancier. Het eerste jaar na de benoeming betaalt de FOD 66% van het loon van brandweerman, het 2de jaar 33%. Nadien komt het loon volledig ten laste van de zone. Tijdens de stage blijft de agent een federaal ambtenaar en is alleen de FOD verantwoordelijk voor het personeelslid. Bv. in geval van tucht zal de zone de FOD moeten verwittigen die de nodige procedure moet opstarten;
2. ofwel de stage te verlengen met maximum 3 maanden;
3. ofwel het personeelslid niet aan te werven. De persoon keert dan terug naar de FOD IBZ.

De vertegenwoordiger van de BVV vraagt zich af of de duur van de (verlengde) stage zal volstaan voor het personeelslid om de nodige brevetten te behalen. De voorzitter antwoordt dat sommige personeelsleden al bepaalde brevetten hebben. Men probeert om de overgang van het personeel voor alle betrokkenen zo vlot mogelijk te laten verlopen.

De vertegenwoordiger van de BVV vraagt of er een werfreserve mogelijk is voor deze specifieke procedure. De voorzitter antwoordt dat dit niet de bedoeling is aangezien het om een 'one shot' maatregel gaat. Pas wanneer de KB's in werking zijn getreden (wordt verwacht in het voorjaar 2018) zullen er aanwervingsprocedures kunnen worden opgestart.

De vertegenwoordiger van de Franstalige gouverneurs vraagt wat er gebeurt met een personeelslid dat bij de civiele bescherming wil blijven maar niet slaagt voor de selectietest voor de nieuwe civiele bescherming. De medewerkster van de ADCV antwoordt dat deze zal tewerkgesteld worden binnen een andere dienst van de FOD.

Vrijwilligers van de civiele bescherming kunnen vrijwilliger bij de brandweer worden, zij zijn vrijgesteld van het FGA. In dit geval is er geen financiering door de FOD.

Personeel van de civiele bescherming kan ook nu al aan een 'gewone' aanwervingsprocedure van de zone deelnemen. In zo'n geval wordt zijn loon na de aanwerving niet betaald door de FOD.

De tekst van het ontwerp van KB wordt binnenkort voorgelegd aan de vakbonden binnen het Comité A (omdat zowel de civiele bescherming als de brandweer betrokken zijn).

6. Dringende medische hulp : stand van zaken

De voorzitter laat weten dat het kabinet van Volksgezondheid ervoor zorgt dat de werkzaamhedentegen het einde van de legislatuur afgewerkt zijn.

Er is een brief verstuurd vanuit Volksgezondheid met de mededeling dat zij geen bezwaar hebben tegen het principe om verpleegkundigen op te nemen in het statuut van de brandweer. Een concrete timing is er echter niet.

De financiering zou volgens de vertegenwoordiger van BVV ten laste komen van de zones. Maar het is een belangrijke doorbraak dat Volksgezondheid geen bezwaar heeft tegen de integratie van verpleegkundigen in het statuut. Een concrete timing in dit dossier is nog niet voorzien.

De vertegenwoordiger van de FRCSPB betreurt dat een ambulancier niet-brandweerman die vroeger wel brandweerman was, toch zijn FGA moet behalen om opnieuw als brandweerman te kunnen werken. Het statuut kent inderdaad geen vrijstelling van het FGA voor ambulanciers. De medewerkster van de ADCV laat weten dat het reparatieKB de overgang van ambulancier naar brandweerman en omgekeerd gemakkelijker zal maken.

7. Varia

7.1. Lijst van activiteiten als vrijwillig brandweerman

De vertegenwoordiger van de FRCSPB vraagt om aan te dringen bij de RVA dat zij de nieuwe lijst van opdrachten moeten gebruiken zodat werkzoekenden hun activiteit als vrijwillig brandweerman kunnen uitoefenen zonder dat zij hiervoor een verklaring aan de RVA moeten afleggen.

7.2. Niet voldoen aan aantal uren voortgezette opleiding door overmacht

De vertegenwoordiger van de FRCSPB vraagt wat er moet gebeuren wanneer de brandweerschool op het einde van het jaar een voortgezette opleiding afgelast en personeel daardoor niet kan voldoen aan de verplichting om het voorziene aantal uren te volgen. Strikt genomen is dit een reden voor ambtshalve ontslag (art. 302, 6° KB administratief statuut). De medewerkster van de ADCV zegt dat indien de opleiding door omstandigheden buiten de wil van de zone en het personeelslid niet kan doorgaan, dit een geval van overmacht is. Uiteraard moet dit op een redelijke manier geïnterpreteerd worden en is een geannuleerde opleiding in het voorjaar geen geval van overmacht.

7.3. Bureau voor vrijwilligers: inwerkingtreding?

De vertegenwoordiger van de APVFGB informeert naar de stand van zaken. De voorzitter laat weten dat na een interkabinettenwerkgroep (IKW) werd beslist om de doelstellingen van het bureau te verfijnen. Deze bepaling is opgenomen in een wetsontwerp dat verwacht wordt in het voorjaar 2018.

De taken van het Bureau zullen zijn: de zone helpen om nieuwe vrijwilligers aan te trekken door kandidaten te informeren en een contactpunt te zijn voor de vrijwilligers die al binnen de zone werken. Daarnaast zal het Bureau ook zorgen voor het driehoeksoverleg tussen de vrijwilliger, de zone en de hoofdwerkgever.

De leden van het Bureau kunnen zowel brandweermannen als officieren zijn.

7.4. Verschillen tussen zones op vlak van erkentelijkheidspremie

De vertegenwoordiger van de APVFGB geeft aan dat er grote verschillen tussen zones zijn en dat dit beter uniform zou geregeld worden voor het hele land. De medewerkster van de ADCV legt uit dat artikel 46 van het KB geldelijk statuut een facultatieve bepaling is die een discretionaire bevoegdheid aan de zone geeft. Dit heeft tot gevolg dat de toekenning van de premie, de voorwaarden en de bedragen onderling zeer verschillend kunnen zijn. Deze bepaling zal niet gewijzigd worden.

7.5. Bepalen van de bedragen van de dotaties door de gouverneur

De vertegenwoordiger van de Franstalige gouverneurs vraagt of het mogelijk is om artikel 68 van de wet civiele veiligheid te wijzigen. Dit artikel bepaalt dat de gouverneur bij gebrek aan akkoord tussen de gemeenten, de bedragen van de gemeentelijke dotatie moet vaststellen. Dit is een zeer moeilijke berekening. Hij stelt voor om de gouverneur een % te laten vaststellen

[Tapez ici]

in plaats van een bedrag. De medewerkster van de ADCV laat weten dat een wijziging van artikel 68 op korte termijn niet mogelijk is.

7.6.OKB specialiteiten: stand van zaken

De vertegenwoordiger van de BVV vraagt naar een stand van zaken. De voorzitter zal dit navragen tegen de volgende vergadering.

De **volgende vergadering** zal plaatsvinden op **woensdag 21 februari 2018 om 10u.**